

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

Адреса за телеграме:
 „СТРАЖА“ — БЕОГРАД
 Претплата за Србију
 на пошти:
 на годину дин. 12.—
 „ шест месеци „ 6.—
 „ три месеца „ 3.—
 „ један месец „ 1.—
 Претплата за иностранство
 на пошти:
 на годину дин. 30.—
 „ шест месеци „ 15.—
 „ три месеца „ 7.50

Старо редакције и админ.
 Космајска ул. бр. 22.

Огласи се дају у админист.
 — Цена утврђена —

Неплаћена се писма не
 примају. Рукопис се не
 враћају.

Писма, рукописе, новац и
 све остало што се односи
 на лист, слати власнику
 листа

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Излази сваки дан у 6 ч. пре подне

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Мил. К. Николић — Расински:

Полазак војника

Из збирке: „Ратна Епосеја“

Посвећена: Краљевићу Ђорђу.

Мото: „Човек је створен: не за то да
 носи ланце, већ зато, да шири крила“.
 Виктор Иго.

„Нико моја, ко ће да те сеје?“
 Који зраци тону бољно као сета.
 Далеко од својих и од топле стреје.
 А у гудурама, под огњем лафета,
 Грезнуће у крви, слушаће где хуче
 Борба, где се диже, пада и јауче.

„Децо моја, децо, ко ће да вас храни?“
 Не бори се само ради славе таште;
 Пропишта к'о гуја народ оковани —
 Кад буде у ланцу и кад пушке праште,
 Затрешће се живот да окове здере,
 Упамтиће време наше берсаљере*).

„Љубо моја, веро љубави и друже,
 Чувај моје шчиће?“ — Сред марша и ватре
 Гавранови неће над нама да круже,
 Олуј наше снаге кад душмана сатре;
 И од самог гвоздја мишице нам јаче.
 Чуј! то народ пева... неко ће да плаче.

Све се дигло... бура! Уз велике звуке
 Све од снаге бреца, тутњи и одлеже;
 И грли јој груди и топле јој руке,
 А народни занос свуда се разлеже;
 К'о да нешто тражи, погледи му лете
 Са огњишта на њу, с детета на дете.

„Децо моја, кецо, соколони моји...“
 Она руке шире, на груд'ма их стиска,
 И дуго их гледа и над њима стоји.
 А већ време бије одласка му блиска,
 И погледом чезне с туге и лепоте,
 Упија му душу, ликове, животе.

Свако стегло пару што му баба дао,
 Свако слатко плаче к'о анђ'о у сању —
 Зар сме да покаже да му свега жао,
 Зар сме да заплаче војник на растанку;
 И када се к њима с пољоцима саже,
 Он у себи дршће а очи му траже:

Прамен косе њине... Кад олово пада,
 И у муклој ноћи кад се борба зачне,
 Са споменом овим молиће се тада
 Да не види небо њима очи плачне,
 Кад јуриша против душманина мрска,
 Кад митраљез сила и кад бомба прска.

Са сеоске цркве молелствије бруји
 И жалост му јурну кроз срце к'о стрела;
 „Збогом!“ отрже се; око њега хуји,
 Ковитла се живот, околина цела —
 У групама друштво одмиче уз речи
 Велике и сетне, а песма им јечи.

Осврну се, ћути; пред њиме се стере
 Кандило, икона, и ту кљече... они!
 И срце се смуги, и та суза вере
 Загреја га силно; још слуша где звони:
 Слободна је земља коју тол'ко воли,
 Али тамо тама... мученике боли!

„Боже! ако икад, сад нам не ускрати
 И среће и снаге, да стигнемо мети,
 Из мртвила роба дигни и поврати,
 Јер ће с тешких зала грозно изумрети;
 Нашто и наш живот, кад крв њина јеца?
 На врху мачева мру њихова деца“.

Већ одмакло друштво; око њега пусто —
 Јурну пуних груди, не иде већ леће
 Преко узвишца, кроз шипражје густо,
 Напред, само напред, он сустати неће;
 Већ крв, борбу гледа... после, на врхунце
 Кроз дим сјајна пруга, и долази... Сунце.

И као олује да га вали носе,
 Плануше му наде као живот јаче,
 И занева снажно са планинске косе:
 „Јеси л' чула, најо, за српске јунаке“...
 И снажан к'о ор'о, он срце отвара,
 Па к'о да му цео народ одговара.

Крушевца, 1914. год.

* Стрелци.

Из дневника једног дипломате

СЛИКА № 2

Маџаров и Бугари

— Бугарски русофилски кругови
 незадовољни су држањем г.
 Маџарова —

Софија, 20 окт.

Изјава г. Маџарова бугарског посланика у Петрограду направила је веома тежак утисак, на русофилске кругове у Софији. Она га отворено оптужују да није дорастао за свој данашњи положај и да је односе руско-бугарске само погоршао својом изјавом, која је само: речи, речи и речи и ништа више.

Са једним угледним бугарским државником имао сам разговор. Том приликом додирнуо сам и питање о бугарском неутралитету.

— Господине, ова најновија одлука наше владе, јесте нов бламаж, нов шамар на наш м образ.

Мени све изгледа да је наша влада изгубила сваки компас и да не уме да се нађе у данашњој ситуацији. Алтун је сва та кривица до владе. Главни кривац у овој најновијој и родној бруки јесте сам г. М. Маџаров, наш посланик у Петрограду. Наша је влада предвиђала да је јако увредила нашу моћну заштитницу, кад је угазала у рат. Зато је после катастрофе и послала генерала Ратка у Петроград да изравна неспоразум и да руске званичне кругове опет расположи за нас.

Ген. Ратко, је исто тако популаран у Петрограду као и у Софији. И ви се вероватно сећате оног свечаног дочек, који је приређен приликом његовог доласка. Широ-

ко руско срце заборавило је сву увреду од стране бугарских кругова. Знали су они тамо на хладној Неви, да бугарски народ није кривац. Али у том су дошли догађаји, који су опет све покварили, и генерал Ратко је напустио своје место. Дуго се је лонцало док је г. Маџаров отишао за посланика. При поласку он је дао реч, да ће наше односе знатно поправити. У противном он ће одступити. Међутим, он је већ и иначе затегнуте односе још више погоршао.

Јер, да је он умео да се нађе на својој новој дужности, не би дошло до тога, да нас браћа Руси јавно жигосу као издајце Словенства. Да је он умео да се нађе у Петрограду, он би оданде послао влади такве извештаје, да г. Радославов, не би могао изјавити, да ће Бугарска и даље остати неутрална“.

Баварци се буку

Париз, 19. окт.

По једвој вести између баварских трупа и пруских трупа, дошло је до неспоразума, кој се свршио тиме што је дошло туче.

Командант баварских трупа послао је депешу цару Вилхелму у којој се жалио на држање пруских трупа и пруских официра.

Немци и Грци

Рим, 19. окт.

Овдашњи листови доводе, да је између немачког и грч-

ког двора дошло до отвореног сукоба. Одмах после одузимања лађе „Св. Ђорђа I“ грчки краљ је послао цару Вилхелму по специјалном куриру писмо пуно најтежих прекора. Немачки посланик на грчком двору по налогу цара Вилхема покушао је да изравна неспоразум између дворова, али је претрпео фијаско у својој покушају.

НАШЕ БОЛНИЦЕ

Из неготињске резервне болнице

— Уђох у болницу, ред и чистота првога реда. Јаком дисциплином и ревносту Господина Управника Др. Андријевића, болница има не-обично леп изглед, а при излазу оставља на посеотвоца врло леп утисак. Не ће бити згорег да напоменем, да се је ова болница пре једно петнајест дана доселила из Брестовачке бање овди код нас — у Неготин.

У болници се за сада налазе већином оболелих, међу којих има око шеснајест рањених, који су лако рањени. Од оболелих има једнога који болује од Гетанума* — то

* Инфицирана рана, усле чега је настало тровање крви.

је онај који лежи у соби бр. 1, одмах десно од главног улаза — тај је доста изнемогао и рани се махом кроз древо, његово име за сада нећу из личних разлога изнети. Овај рањеник сваком посетиоцу пада у очи са његовим тешким мимикама, око њега највише лебде болничари као над својим рођеним братом.

У осталим собама влада необично расположење; како

код оболелих, тако и код рањених. Тако, када сам ушао у једној соби, затекао сам неколико њих, где играју чувеног „Ајнца“, наравно да би прекинули време. Сви они нестрљиво очекују, да што пре оздраве, па да се врате својим јединицама, да се са својом здравом браћом, заједничка боре за дивну српску идеју Велику Србију.

У једној соби лежи неки чичица, кога је особље болнице из милоште прозвало „арнауџан“ — тај вим непрестано тражи да пуши, па није никакво на чудо што се крај његове постеље налази увек у довољној количини дувава.

Што ме највише чуда, то је да неготинци још нису почели, да доносе повуде рањеницима, међутим знам, да је тога у прошлим ратовима било и сувише. Мислим, да ће неготинци одазвати овој минималној жељи наших рањеника...

Најзад, да пређем и на особље ове болнице. О њима за сада као и увек морају се лепо изразити. Ту вам је медецинар Мита па болничар Божа Пепић, који је једини уз медецинара; а коју су десна рука Управнику Г. Андрејевићу. Затим једини писар болнице Драган Андрејевић и симпатични комесар Милан Шеловић — „Шукри“.

Благајник још није постављен за сада га замењује — у колико се може — Влајко Станојевић благајник окружне команде а за благајника болнице именован је Анђел Николић благ. нег. штедионице. Чуо сам да је акт из тимоч. дивизије о његовом постављању, дошао још пре неки дан, а команда га још никако не упућује. Ово је за сваку осуду; надлежни би требали, да што озбиљније схвате ову ствар.

Од милосрдних сестара за сада је Госпођа начелника окружног Др. Ђорђа Бошковића, Госпођице Мира Сантнерова и Живка Крсмановића.

Како се чује, Коло Српских Сестара одјало је пре неки дан седницу, позивајући мало рдне сестре, да ступе на дужност. За сада оволико; другом приликом писаћу вам

опширније, а у најкраћем року послаћу вам и списак рањеника и оболелих.

Неготин. „Јорданов“.

ПЛЕМЕНИТИ ЛУДИ

— Списак добровољних прилога Колу Београдских Милосрдних Сестара, које је скупила г-ца Мица Н. Јовановићева —

Г-ца Марија Зега чиновник дин. 2. Г-ђе Живка Антић-Стокић удова дин. 2. Софија Д. Јовановић удова дин. 1; Милева Јовановић учит. у пензији дин. 1. Г. г. Петар Карагуновић са женом дин. 2; Лазар Ђокић мајор у пензији дин. 4; Миливоје Јовановић чиновник дин. 1; Степан Радивојевић пензионер дин. 1; Кобинеровић дин. 2; Милан Димитријевић порезник дин. 1; Милан Косановић наредник дин. 2; Н. Н. дин. 1; Риста Угриновић дин. 10; Милан Зјалић дин. 2; Сава Евгенијевић дин. 0.20; Милош Влајковић прота дин. 2; Милан Жикић помоћник пореског оделења дин. 1; Јован Андрић чиновник Царинске управе дин. 10; Димитрије С. Борђевић дин. 1; Тодор Петровић пензионер дин. 1; Михаило Валтровић професор у пензији дин. 2; Никола Местановић архивар управе дин. 2; Светозар Ј. Пешић чиновник дин. 3; Драгутин Петровић пензионер дин. 2; Н. Н. дин. 1; Ваца Атанасковић пензионер дин. 5; Стеван Марковић пензионер дин. 1; Војислав Добричевић практикант дин. 0.60 Радојица Бајић дин. 1; Јова Николић пензионер дин. 5; Бранислав Симоновић дин. 4; Зарић писар дин. 2; Јоца Богдановић дин. 1; Н. Н. дин. 1; Урош Стојић дин. 1; Рудолф дин. 1; Бура Богосављевић трговац дин. 4; Јован Јовановић трговац дин. 10; Милан Антонијевић трговачки путник дин. 2; Драгутин Ђирин дин. 2; Тихомир Тодоровић дин. 2.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Двадесетогодишњица Руског Цара

Јуче је извршено свечано благодарене с молествима у Вазнесенској цркви за здравље и срећу Његовог В. руског цара Николе поводом навршене двадесетогодишњице од ступања на престо Цара Николе II као и за здравље царево војске.

Унапређење капетана XXXII класе

У министарству војном спрема се указ о унапређењу капетана из XXXII класе, која су били те ср.ће да их они

ранији укажи -мимоћу, и ако су њихови другови данас сви мајори. Овим указом исправила би се и та ненамерна грешка

Браћа Дицићи

Љубомир и Добривоје Дицић резервни пешадиски поручници, рањени су у последњим борбама на Дрини. Ова два брата, у прошла два рата били су такође рањени, ево их сад опет у борбама противу заклетог непријатеља рањени где се налазе на лечењу у крагујевачкој резервној болници. Желимо што скорије оздрављење овој јуначкој браћи.

Крушевачке болнице

Како нас извештавају у Крушевцу се налазе три болнице, којима управља „др. Г. Бота окр. физикус. Све три болнице су у свему примерне и похвалне, што се има захвалити, мудро управљању пом. лекара и његовог помоћног особља, о чему ћемо проговорити на засебном месту.

ИЗ НАРОДА

Саопштење једног спиритисте

— Страшни Суд — Пропет Света — Духи Христови долазе — Крушевачки владалац — Срби, изабрани народ. —

Од једног нашег угледног спиритисте добио смо овај рукопис, који саопштавамо онако како смо добили.

„Цео се свет интересује и пита: Шта је судбина и какав ће бити саршета овог светског рата и крвопролића?

Поред толиких разних пророчанства објављених, ево исказ и мог контролног духа, који сам добио при једној молитви за победу Срба и наших Савезника. Тај дух је из виших региона, сфера: „О, ви људи! зар не видите да је настао овај прави Страшни Суд за човечанство, о коме у Светом Писму спомиње сам Спаситељ света Христос.“

Свет, теран осећањима своје савести, пред овај велики светски догађај, он, свет, осећа зебњу око срца, слуги и боји се нечега. Стога у свету под утицајима ових и оваких осећања, живо се групишу сви сродни људи по особинама, својих душевних осећања, без обзира и обзира религије, начела и народности. Тако капиталисти целог света теже и журно хитају једној целини. Сви сиротани и пролетери теже својој

групи, која је уперена против горњих. Лажови, неморалне и покварене особе теже трећој групи. А сви су скупа атеисти и богоборци, и они захватају скоро цео свет. Но из целе те компактне масе одваја се једна незнатна мањина, која ипак сачињава јединство духовне заједнице а која је заснована на Христовим начелима Светом Писму Новог Завета. Та заједница ради на зближењу и јединству целог света.

Почетак овога рата јесте Божија Казна, да се свет покаје због својих греха.

Ма ко да победи у овом рату, који ће дуго трајати, још у првој по ловини овога XX века пролази је свети неизбежна. Промена природних закона човечанства већ је на прагу.

Христов други долазак је на помолу, и тек што се није појавио видљиво, у телу, на земљи. Он је већ ту и сва је спрема већ готова за дочек тога, милог Господина и Страшног Судују.

Први пут је он дошао као учитељ, да поучи покварени, али прост свет. А сада долази да суди научном и образованом свету.

Крунисани владалац коме ће Христос доћи и који ће Христа дочекати при његовом другом доласку на земљу, већ је рођен. А има много вероватности, да је та особа Србин. Дотле ће бити цео свет пречишћен и подчињен једном Господару на земљи, кога ће сви народи драговољно признати за свога поглавара; који ће бити по свој прилици у овој земљи где је Св. Андрија побио Часни Крст.

Пошто се сврши овај садашњи рат, неће више бити оваких великих ратова; али ће ускоро бити великих револуција, буна, пљачки и отимачина, јакних болести и још много непредвиђених тешкоћа и страдања човечанства.

Кад је Бог створио овај свет, он, му је одредио и време трајања и крај овога живота.

По историји светској зна се да је свет увек страдао, када се год Бога и Божијих путова и закона одрицао. Стога је овај свет пред неминовном катастрофом, пропању и тешким страдањем, које је неизбежно према садашњем изгледу.

Ово се јасно види из свакодневног живота данашњег друштва, у коме се грли све што је Божије. То су исти знаци друштвене покварености, које су биле пред потопом за време „Ноје“ „Содома и Гомора“, пред пропању римске и других нација.

Од свију нација има великих изгледа, да ће Срби бити на првом месту по милости Божијој, те ће се повећи број сачувати за живот вечни.

Садање муке нису ништа према онима које иду после ових ратова, а то због тога, што ову борбу осећају и трпе мушкарци одрасли и тек један део малих

слабих и нејаких. А тек после ће доћи оштра патња за све живе. Из те борбе и тих мука, спашиће се само они, које Бог буде помиловао за живот вечни.

Мили Срби, старајте се да се Богу приближите, кајући се за своје грехове и чините добра дела, старајте се да не враћате зло за зло, већ зло добрим враћајте, да би се Богу приближили.

Крушевачке вести

(Од нашег сталног сарадника)

У суботу сам присуствовао представи, у овлашћеном позоришту „Јојкам Вујић“ давала се *Хасан Агиница*, а у недељу јуче: *Хајдук Станко од Ј. Веселиновића*.

У *Хасан Агиница*, својом смишљеном игром а иначе у добром костиму, која изгледа да је специјално припремљен за овај комад, и течним језиком, г-ђа Мила је била вадредно добра и сваки њен мимолог пратио је буран аплауз присутних посетиоца. Исто тако, вредно је истаћи и игру г. Раденковића, који је у овом комаду играо *Хасан Агу*. Г. Раденковић је један од младих глумана, који је можда одавна жудео да му падне у део овако једна деликатна улога. Несумњиво је, да је г. Раденковић један млад човек пун радљивог духа и одушевљени поборник позоришне уметности, но при свему том, и ако је ове вечери био врло добар, не сме се пропустити да му се учине извесне примедбе.

Сам тон и ритам његовог изговора, не сме да провејава и да се чак испољава у свима комадима, јер ту се губи све оно што је најлепше у његовој игри. Када би се тај исти тон применио у каквој салонској игри, онда би таква игра упропастила цео комад. Сам темперамент г. Раденковића одговара оној улози. Гримасе и покрети г. Раденковића били су једни исте у оба комада. Дакле, много шљифа и више природности треба уносити у игри.

Како се та празнина дала врло лепо приметити, у *Хајдук Станку*, где Јела, — г-ђа Стокић у оно мало дијалога, уноси сву природност мач-

ФЕЛТОН

У ВАГОНУ 6477

То је онај вагон у коме сам се и ја довезао до Крушевца. Оно у сваком вагону војног воза, који се сад зову општим именом, бегунарски возови, јер га и возовође у путним листама тако крсте, — има по мало интересности. Али овај вагон је, пошто сам све вагоне прегледао био најинтересантнији.

У полазној станици код Београда стајао сам на „перону“ железничке станице. „Перон“ стављам под наводницама јер је то сад једна велика пољана поред друге крај колског пута. На том простору леже разноврсне кућне ствари размештене, куфери, корпе или сандуци у којима је обично кухињско и стаклено посуђе бегунаца спакова-

но негде се виде веће гомиле ствари а негде мање.

Поред ствари стоје сопственици и нервозно очекујући бегунарски воз. Ту се може увек да изброје и чланови породица. Рачунајући количину кућних ствари и број чланова једне породице ту носе рекорд наши мојсијевци. Они обично располажу с највећим бројем пакета, бала или сандука. Све што год су могли они су повели, чак ни столице и асталчиће за децу и то нису заборавили да понесу.

У великим сандуцима од еспапа наши мојсијевци спакувају своје кућне ствари, а да би им утоваривање било лакше, они картирају плавим плајвазом место куда се ствари експедирују те на тај начин добијају званичан карактер косанћим муниција се налази у њима.

Кад су почели путници да

се утоварују, ја сам са свог места посматрао: у наш вагон је утоварено највише ствари, две јеврејске породице, и мале су 5 великих куфера 7 сандука, и једно десет-петнајест цегера пуних ствари чак и једно мало коританце, које не вреди ни 6 гроша и оно као „провизион“ прошверцовало се ту. Док су ствари утовариване нисам се ништа чудило, али кад су почели мојсијевци да се утоварују ту је настао чвор. Госпођа Сара, не знам да ли јој је тако име али свака друга мојсијевца, зове се Сара, утрпаила је најмање дете, мало „Сали“, једном младунча држи док ова не утовари, ону другу јеврејчад. Прво је могла најстаријем да се погне, то је био Мони са „поцепане панталони“, па Мошулику са једним зимским капчетом, па Аврамуку без зимског капутићу, па Лазарику,

па онда Ребека од 5 година, па онда једно мало женско дете сигурно „Саривче“ и Букуса за тим је помогла да попне њену свекрву баба стара Сара, а најзад се и она утоварила. Са тим утоваром већ је био и наш вагон пун, јер они су направили такву галаму и вавар да је изгледало да смо се ту спаковали као сардине. У овој прилици то је била и добра страна, јер смо имали доста места. Дакле ту сам се и ја утоварио.

С десне стране у вагону била је једна шикша машина систем „Електра“ на њеној платни постављен је будилник сат који свира, а испод ове на печагама завезан је један ловац у коме су биле мале златне рибице, то је био кућни намештај једне жене која је ту поред машине и седела.

Једна врата од фургона за-

творили смо због промаје а друга оставили широм отворена на отвору од ових седела су три младаћа и један Мојсијевац, овај је имао задатак да својим јеврејским гешефт језиком, брани нас од навале публике, он је сваког наглашећег слао у предње вагоне која су са свим „празни“. Сад смо били потпуно комплетирани, нас је било десет а оно остало све јеврејчад. Воз се кренуо а и концерт је почео. Сат је почео да свира а мало Саривче је секундирало. Мони тражи да једе, Букуса оће воде, Аврамуку се гура хоће да седне напред, направила се читава ларма, као на каквом јеврејском митингу, у Захумској улици ила Јеврејској Касини.

Да би се мало утишала деца, стара баба Сара или Ребека, распаковала је цегере и почела да раздаје храну. Мони је добио семенке од бун-

данке сељанке и са пуно осећаја и разумевања идентификује психологију ондашњих сеоских заручница. И док г-ђа Стокић, у улози Јеле својим углађеним тоном, уноси сву нежност њене жарке љубави догле г. Раденковић, својим нешлифованим тоном и извесним покретима ствара антипатију према ономе што је најлепше у комаду. Ову примедбу треба примити к срцу и трудити се да се ова постепено изгуби.

Г. Ковачевић, један млад путујући глумац, показује још сад да ће у будуће бити један од врло добрих глумаца, јер сваки његов монолог, прати и највећа озбиљност, што значи: да се овај млади човек предао сав своје позиву и да му је свака улога, најтежа па ма и најмања била, најтежа за што он предходно сваку улогу студира и са извесном студијом излази пред публику, а то је оно: што сваки глумац мора да чини. Дакле, г. Ковачевић је озбиљан и вредан радник, чији ће рад доцније уродити плодом. Иначе трупa је релативно добра.

ИЗ БОЈНЕ ЛИНИЈЕ

— Љубав на оружју —

Познато је колико наш војник воли своје оружје и колико је за ово четири рата срећан са њиме. Оружје му је за све ово време неразвијени друг и пријатељ у кога једино веру има.

Испричаћемо у кратко ову кратку епизоду, која ће ово наше тврђење утврдити.

У нападу од 29 пр. м. непријатељ је са Бежанских висова отворио паклену ватру на посаду аде Циганлије. Топовски пројектили парали су ваздух, али са никаквим дејством. Посада адска ућутала се и мирно чекала напад пешадије непријатељске, јер је у напред знала, да ова бесна канонада са њихових позиција спрема њен напад на наше положаје.

Све је било у реду и само се чекало да тај напад наступи. У рововима се и даље ћеретало и сваки метак који бујне у Саву, пропраћен је са грохотним смеом посаде, јер су такви „погодци“ били многобројни.

Случајно једно зрно из хаубице залута и погоди испод једног митраљеза. Направи велику руну у земљи и митраљез, који је био на положају, спреман за операцију и дочек незваног госта, подигне се

и сасвим усправи на подривеној земљи.

Официр, водник митраљеског одељења, подпоручник Радјасав брзо притрча из рова своје митраљезу и сасвим очински мазећи га, рече:

— Шта је, драго дете моје! А што си се ти несташко подигао. Оди бати да те спусти. О, о, о, несрећници једни како те узмирише!

И тада наступи једна лепа сцена: овај добри официр загрли свој митраљез, помилова га пред свима војницима, па га пољуби по цеви и полако стави у исти положај у коме је и био и чекао „драге“ госте...

Тај исти митраљез, одмах после само неколико часака, „штеловао“ је, и сваки његов бод односио је по једног швапског војника.

„То хладно гвожђе било је благодарно своје пријатељу Радјасаву, што га је у случајној беди спасао.

О митраљезу десног алиног крила, — Аустријанци и сада на Бе-

жанској коси препричавају читаве бајке...

Том.

Белешке

СТАН са три елегантно намештене собе издаје се одмах. За услове обратити се уредништву овог листа.

ТРАЖИ СЕ једна соба са намештајем за самца у близини Теразија или у реону кварта варошког. Јавити се кафеџији код „Руског Цара“.

Црвени Крст

моли за поклоне: новаца, кошуља, гаћа, чарапа, сламарица, душека, јоргана, јастука, пољава, ћилима, шареница, пешкира, марама, назувица, опанака, ципела, папуча, нануле и посуђа.

Наше бојиште

Борба са Арнауцима

ЦЕТИЊЕ, 20 октобра.

Преко хиљаду наоружаних Арнаута, које су предводили Бајрам Цур, Иса Бољетинац, бугарске комите и преобучени аустријски официри, они су напали на црногорско земљиште код Баковице. Како није било довољно наших трупа, упадачи су прешли на наше земљиште, собом су били понели и два брдска топа. Наша војска их је затим опколила и разбила, терајући остатке 5 километара на арбанашко земљиште. Вође су једва успеле да побегну. Пошто је успоставила ред, наша се војска вратила на црногорско земљиште.

Упад Арнаута на нашу територију

НИШ, 21 окт.

У последње време Арнаути су у кратким размацима извршили три упада на нашу територију. Упадали су из области доњег Дебра у Тетовски округ. При свима тим упалима долазило је до пушкарања са нашим жандармима. При тој одбрани Арнаутима је полазило за руком да отерају велики број стоке. Предео где Качани врше те упаде, брдовит је и незгодан за Качане, те су они успевали да утекну, остављајући свакад по неколико мртвих. Прелазили су у јачини од стотину људи. Команда наших трупа саопштила је пограничним кордонима, да ће у будуће гонити Качане, док их не похвата и не уништи, па се ма том приликом морало прећи преко границе. Главари племена изјавили су, да ће и сама припомоћи уништењу Качака јер су им досадили, па и њих крали као им пропадне упад у Србију. У тим крајевима нема никакве власти.

деве, Букус мало парче поковане гушчетине и т. л., а мало Саринче сисало је своју маму.

Кад су се сви тако намирили онда сам ја ступио у разговор са старом баком. Знајући да су Јевреји а поглавито јеврејке врло плашљиве почео сам је питати о пуцањави у Београду.

Баба је заузела место на патосу уз сандуке, поврх ових један каплар спустио је своју пушку, карабин аустријски, сандуци се непрестано клате а баба видевши пушку, пре него што ће да ми одговори на питање, рече:

— И склони овај пушка ја се бојам, знаш има ноге па ће да ода... Знајете господине ја се много плашим од овог мониторју, и ђаво да га носи кад дође близу овог мониторју, побегла сам код доктор Алкалај, била сам у подрум у гонгу, пуца оће да ми упуца

ово мониторју, па сам се наплашила, кад ова Алкалај има један тица и она поче да пева ђу... ђу... ђу... а ја се збунио, мислим да је ово мониторју, па шта знам ја, а један господин каже: то није бабо мониторју, видите то је тица... И зар није доста што патим од овог мониторју, но и зашто овај тица плаче, ја мислим да су то матрелазии тамо код „Цигани“ (на Ади Циганлији). А видео сам овај што лети па чиви др... др... и многи пушки пуцали...

— Да није то бабо био какав аероплан?

— Јесте, ђаво да носи и ти аероплани, оће баба да му пошље некој бомбуни (бомбе) да не пуца више. И зашто не упуцају тај тица што баца у наша јеврејска мала бомбуни?

Сваки бабин монолог, пратио је грохотан смех присутних путника! А и она се гро-

хотом смејала. Да би смејурина била већа, младићи су почели певати песму на арију: Аустрија нека нека.

Бабу сада Срце мори,
Све због швапски монитори.

Монитори швапске жабе
Плаше наше старе бабе.

Ал' у Бабе срце куца
Мониторју да упуца.

И она се ништ' не боји
У подруму вазда стоји.

Не би она била туна
Него то је због куршума.

Објаву је баба стекла
С бежунаром већ утекла.

А новине црно пишу
Кида баба право Нишу.

Није она више рада
Да поседа Београда.

Аој Бабо стани, стани
Ето лете Авроплани.

Зато она сад'не дрема
Авроплану призрент (презент) спрема.

Сарајевски атентат

— Пресуда Принципу, Чабриновићу и друговима —

БЕЧ, 19. октобра.

У четвртак, 16. октобра сарајевски суд изрекао је пресуду туженима за убиство Фране Фердинанда и Софије Хохенберг, од оптужених пет су осуђени на вешања: Данило Илић, Вељко Чубриловић, Медо Керовић, Миш. Јовановић и Јаков Миловић; као саучесници у убиству на двадесет година робије осуђени су; Гаврило Принцип, Недељко Чабриновић, и Триумф Грабеж. Сви непосредни кривци осуђени су на ову благу казну с тога, што нема 20 година старости и што по казненом закону на њих није могла бити примењена сиртна казна. Од осталих на вечиту робију осуђен је Митар Керовић, Васа Чубриловић на 13 година, Цветко Поповић на 10 година, Лазар Ђукић и Иво Крњачевић, на 3 године тамнице, Бранко Загорац и Марко Перин, на 6 година робије Цвијан Степановић. Казна осуђених поштрена је постом и сваки од осуђених мораће дан 15. јуна провести у мрачној оделитиј хелији и лежати на голим даскама. Остале оптужене: Јову Керовића, Благоја Керовића, Николу Форкалића, Драгана Калембера Мишу Мићића, Обрена Милошевића, Ивана Момчиловића, Франу Садилу и Анђелка Садилу суд је ослободио на основу параграфа 271. тачка трећа казненог закона.

Руско-турски рат

Сибир за раш

ТИФЛИС, 19. октобра.

За време ванредне седнице општинског одбора, која је сазвана новодом отпочетих непријатељстава на Кавказу, општински одборници Руси, Ђурђијанци, Јермени и Муслимани утврдили су једнодушну солидарност разних народности кавкаског становништва, сједињеног у жељи да се одбије зиједнички непријатељ отаџбине.

Борба је почела

БЕЧ, 19. октобра.

„Кореспонденц Биро“ има телеграм из Трапезунта, да су отпочела непријатељства на руско-турској граници између Руса и Турака.

У Солуну

СОЛУН, 19. октобра.

Амбасадори Француске и Енглеске са особљем амбасада стигли су озамо из Цариграда нарочитим возом и отпутоваће у Италију на једној ратној енглеској лађи, која је ради тога дошла у Солун.

Са славља

— Прослава у Македонији —

АТИНА, 19. октобра.

Јављају из Солуна, да је сребрна свадба грчког Краљевског Пара прослављена у целој Македонији, а нарочито у Солуну и Кавали.

Сакрете се код Јакобу
Баба баца сада бомбу...

Ова песма бабу је тако раздрагла да им је она припевању и сама помагала пратећи својим старим сопраном сваки стих: Аконтотога баба је певала соло:

Ај ти си Мошо стари лола
Како рекнем тако бити мора.
Сиги диги Санку
Дајдер мени банку
Ако немаш банку
Дај ми пет динару!...

И ову је песму пратила баба оним познатим чоческим гестовима.

Смејању и весељу није било краја, јер је баба онако стара са својом песмом и маимком успела да насмеје све присутне, и сви су с њом заједно певали. Ја сам, све ово бележио на хартији и баба је то приметивла, па ће рећи једном дечку: и овај господин пише нешто, још да ми зна име, ставио би ме у новине. Це-

лим путем до Сталаћа, певала се она бабина песма, они младићи прави ђаволи непрестано су клепали стихове и смејурдина је била ту. Кад сам казаш да ђу да се скинем у Сталаћ, баба ми је рекла: и оћеш да идете, и зашто нас овде оставлате сами, немој да метеш бабу у новине, нека ђаво носи ово мониторју... оће да дође у новине и зато што пуца а баба ће да ужива у Лесковац.

Ратничка пошта

Моли се сваки онај друг, пријатељ војник, рођак ко би ма шта знао за Милена А. Мишића болничара каплара I позива тимочке дивизије 20 пука прво завојштите, за пуком, да јави његовом брату Најдану А. Мишићу контролору Монопола Дувана (Крајина Неготин).

Исти се од дана мобилизације до данас није јавно ништа знао о њему ништа.

Жуди се једна госпођица код господина самца за кућевни посао. Девојка је из боље куће. Обратити се уредништву овог листа.

С поштовањем
Дарина Младеновић
2-3

Издаје се добар кост

у приватној кући, а може се добити и ван куће, обратити се Крунска ул. бр. 66. за скромну цену. Примам на праће и пеглање веш, који су тачно, брзо и исправно израђивати за врло скромну цену.

ПОПОВИЋКА
Крунска бр. 66.

Часовничарског помоћника

потребује Часовничарско-јувелирски радња Драг. П. Димитријевића у Зајечару. Ступити може одмах Плата добра. 2-5

Кошуља и Гаџа

Чарапа, Унтерцига, Шлофи-јамки и разне платнарске робе, продаје најјевтиније и најсолидније, (шаље и на доплату).

Магацин Благојевића
Београд—Теразије

396 7-10

НАЈСАВРШЕНИЈА МАПА РАТИШТА У БОЈИ. СЛИКЕ СВИЈУ РАТУЈУЋИХ СРБИЈИ САВЕЗНИХ ВЛАДАРА, ВЕЛИЧИНА 65x48. ДОПИСНИХ КАРАТА РАЗЛИЧИТИХ ИЗ САДАЊЕГА РАТА. КЊИЖАРИМА УОБИЧАЈЕНИ РАБАТ.

ИЗДАЊЕ ЛИТОГРАФИЈЕ
МИРКА МИЛОШЕВИЋА СРЕМСКА
УЛ. БР. 4.

ПОРУЧБИНЕ за све врсте послова примам а пошто се могу само слати пошт. пакети без доплате, зато треба новац код поручбине послати у напред.

387

10-10

ГОТОВО ЈЕ И

Друго издање

САСВИМ ДОПУЊЕНА — СА СВИМА МЕСТИМА

Целокупна карта

Европског ратишта

Цена) једнобојна ТРИ ГРОША

комаду) у бојама ЈЕДАН ДИНАР

Књижара КОСТЕ В. ИЛИЋА

преко пута Новог Двора

Новац треба уз поручбину слати.

397

3-5

Кафана „Два Јелена“

у Скадарлији

Била је отворена за сво време бомбардовања; а и сада је отворена и препоручује п. публици добродошлицу и ракије као и добар кост.

394

- 9 -

Даске! Летве! Облице!

СВАКОГ ДАНА ОТВОРЕНА ЈЕ ДОБРО СОРТИРАНА

ГРАЂАРСКО-ДАШЧАРСКА ТРГОВИНА

Ота Лоренца и Ко.

БЕОГРАД

Милоша Великог улица бр. 59 (бивша Драгашевића башта)

388 - 6 -

На зимовник

КОЗЕ и ОВЦЕ примају на зимовник. Имам празовита јарца, добре расе. Ко има козе нека доведе ради оплођења. Имам и

МЕДА У САЂУ ПЛАНИНСКОГ

коме треба нека похита. Тако исто имам повећу количину парадајза у флашама добро укуваног на продају.

МИЛ. ПАЈЕВИЋ

1-3

економ — писар Московска ул. бр. 45.

Наша мила и никад непрежаљена; супруга, мати, сестра

+ ПЕРСИДА

испустила је своју племениту душу 18. окт. мес. у 5 сах. а сахрањена је 19. окт. мес. по подне, остављајући нас да вечито за њом тугујемо.

Објављујући ову по нас тужну вест, молимо пријатеље за саучешће.

Београд, 19. окт. 1914.

ОЖАЛОШЋЕНИ:

Супруг Михајло Докић; синови: Александар, новинар, Миодраг, гимназиста, Драгољуб и Стеван; кћери: Хермина и Ангелина; сестре: Милица и Јелена.

Најмодернијих, елегантних женских шешира могу се добити ове сезоне
само код

Јелене Милкић модискиње - Београд

Јер је као гротиска радња, у јулу месецу добила од свију фабриканата мустре и моделе шешара, по којима је имала извршити поручбину за зимску сезону. Али пошто су у то доба настали ратни догађаји, модели су остали у радњи те се сад продају и по њима траже други. Сем тога радња је успела да преко Солува добије из Енглеке и Италије прву партију овосезонских шешара. На тај начин ово је данас једина радња у Србији у којој се могу добити **МОДЕРНИ ЖЕНСКИ ШЕШИРИ.** Пошто поште не примају пакете, то нека се из унутрашњости на други начин постарају да до шешира дођу.

385

- 9 -

ШТАМПАРИЈА

Драг. Грегорића и Друга

БЕОГРАД

Космајска улица бр. 22

БЕОГРАД

Препоручује се поштованом грађанству за израду свакогврсног штампарског посла као: часописа, циркулара, вињета, свадбених позивница, вереничних карти, посмртних листа

Штампарија је снабдевена са најмодернијим новим словима, шарама и лихијама.

Штампарија је снабдевена са четири штампарске машине и две СЕЦ МАШИНЕ за слагање, да би могла сваки посао изградити на потпуно задовољство пошт. своје муштерије.

Израда је чиста и брза, — Цена умерена.